

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja a poštino vred in v Mariboru a pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Denešnja številka pošlje se še vsem doslenjim naročnikom. Krivice nočemo nikomur in vemo, da ni mogoče že v par dnevih vsem poslati naročnine, a tudi nam se naj ne godi krivica! Tedaj pa prosimo, naj se nam v teku prihodnjih dni pošlje naročnina ali vsaj prošnja za potrpljenje gledé naročnine, sicer pa ustavimo nadalnje pripošiljanje.

Upravnistvo.

Šolske knjižnice.

V ljudskih šolah leži, morebiti ne vsa, gotovo pa leži veliko naše prihodnosti v njih. Cesar se privadi ali nauči človek v mladih dneh, to mu rado ostane celo življenje. Še s silo se ne otresemo tacihi reči, ki s človekom, če smemo tako reči, vzrastó ter mu prevzamó glavo ali srce ali pa morebiti oboje, glavo in srce.

Kdor torej ljubi otroka, zavaruje ga že rano zoper vse, kar mu postane lahko kje kedaj napotek za srečo ali blagostanje. Samo po sebi pa se umeje, da ne ostane pri tem, ampak skrbi potlej tudi za to, naj si dobode otrok v glavo in srce tacihi reči, da si pomaga ob njih lahko naprej ter ne izgreši svoje sreče.

Enak namen je ljudski šoli gledé otrok, ki jih vzprejme v svoje ozidje in kjer uravnava modra roka ljudske šole, tam se tudi doseže, več ali manj, namen ljudske šole. Škoda, da se pogreša ta modra roka velikrat in v naših dneh bolj, kakor le kedaj. Tu in tam ji, modri roki, ni sledú v tem, kakor se uravnava učilnica ljudstva, ljudska šola. Strankarstvo, v časih najstrašniše, ima v njih veliko besedo.

Dobro to vsekako ni in dolžnost je mož, ki so na krmilu vlade, pa tudi drugih, katerim je še kaj za blagostanje ljudstva, torej za vzrejo mladine, da pomorejo v tem, kolikor se da, ljudski šoli, naj ne postane otrokom trapilnica, ampak ostane v resnici učilnica za nje — to, kar ji daje pravico do obstanka. Nam

dnes ni na tem, da dolžimo koga ali da izrečemo sploh obsodbo čez ljudske šole, kakor jih imamo po naših, slov. krajih, toda da v njih ni vse tako, kakor terjaja blagor otrok, ki hodijo, va-nje, to priznajo že delj časa možje, ki imajo srce za ljudske šole.

Uzrok za to ni še morebiti v postavi sami toliko, kolikor v možih, ki si lasté pravico do ljudskih šol, da-si je nimajo ali jim ne dohaja tako, kakor si jo svojé. Na misli nam je tu v prvi vrsti nemški šulverein. Ta nebodigatreba sega pač v resnici dalje, kakor je za blagor šolskih otrok in tudi ljudskih šol dobro, v področje ljudskih šol. Ako pojde tako dalje, bojimo se, da naše slov. ljudstvo ne bode imelo koristi iz šol, za katere šteje veliko denarja.

Od strani vlade smemo pričakovati, da stori v tem, kar je dolžna, da brani pravice države do ljudskih šol, več pa ni dolžna in nihče ne pričakuje tudi več od nje. Tem večja pa je dolžnost slov. rodoljubov, da se postavijo zoper rogoviljenje šulvereina ter mu raztrgajo zanjke, ki jih nastavlja slov. občinam, ponujajoč jim denarja za šolske potrebe, ako mu izpolnijo neke terjatve. Kake pa so te? Rdečica polije človeka, če misli na nje in sliši, da so semtertje kmečke občine zadosti bedaste, da jih vzprejmó.

Terjatve, ki jih stavi nemški šulverein, kedar ponuja kaki občini denarja, so take, da jih še suženj ne mara vzprejeti, dokler je še zdrav v glavi. Nič druga ne terjajo možje iz šulvereina, kakor da zapiše občina vse otroke, ki se rodé kedaj na nje ozemlju za vse veke — nemščini, po vrhu pa še ni več lastnica šole, katero vendar-le vzdržuje sama, občina, ampak šulverein. Le-ta jo more vsako uro spraviti na bobenj, vselej, kedar se dozdeva tacihi možicljem, da se ne uči v njej zadosti nemščine.

Nemškutarja je spravila pri nas že marsikatero neumščino na povrčje, ali da bi bila kedaj mogoča občina, ki bi vzprejela take terjatve za borih par goldinarjev, tega nam po-